

IVANCSÓ BAZIL

Tajvan, Kína és a kereszténység helyzete

– egy magyar görögkatolikus
szemszögéből

KICSÁK MERCÉDESZ ALAPVETŐEN SOKOLDALÚ LÁNY: VALLÁSOS, HÍVŐ ÉLETET ÉL, A NYÍREGYHÁZA-BELVÁROSI EGYHÁZKÖZSÉG PARÓKUSÁNAK GYERMEKE, JELENLEG JOGOT TANUL, AZONBAN TUD OLYAT IS, AMIT A MAGYAROK KÖZÜL KEVESEN: KÍNAIUL BESZÉLNI. EGY TANÉVET TAJVANON TÖLTÖTT. A VÁLASZTÁSÁRÓL, A KÍNAI NYELVRŐL, TAJVANRÓL ÉS AZ OTTANI KATOLIKUSOKRÓL BESZÉLGETTÜNK.

Mi vesz rá egy fiatal lányt arra, hogy elkezdjen kínai nyelvet tanulni? A magyar átlagember odáig sem jut el, hogy egyszerű vagy bonyolult-e a nyelvtana, hiszen már az írásjelek megtanulása viszariasztja.

Mindig is nagyon szerettem tanulni, és szerettem az összetett, bonyolult rendszereket. Amikor először találkoztam úgy kínai emberekkel, hogy kicsit behatóbban a nyelvükkel is megismerkedhettem, akkor ráésszméltem, hogy bizony ez is egy bonyolult dolog – de amennyire ijesztőnek tűnik elsőre, ugyanannyira csodálatos is. S amikor pályát kellett választanom, akkor elgondolkodtam a tolmács vagy fordítói munkakörön. Sokat hezitáltam, végül emellett döntöttem. Azóta sem bántam meg, sőt nagyon megszerettem.

Ezen kívül beszélsz-e még valamilyen nyelvet?

Szerencsésnek mondhatom magamat: amikor édesapám egyik korábbi szolgálati helyén, Tiszaújvárosban elkezdtem az iskolát, akkor indult az első két tannyelvű osztály, így első osztályos korom óta tanultam angolt, illetve középiskolás koromban kezdtem németet tanulni.

Mi jellemzi a kínai nyelvet dióhéjban?

Ahogy említettem, a kínai nyelv elég bonyolult rendszer. Vannak olyan szótárak, amelyekben több tízezer jel is van. Egy külföldi ember azonban sok esetben ezt képtelen megtanulni. Az ötvenes években bevezették az egyszerűsített írásjegyeket, amely nagyban megkönnyítette a tanulásukat, ám egy újság olvasásához a mai napig több ezer írásjegyet kell elsajátítani. Aki jobban szeretne a nyelvbe belemerülni, hétnyolcezer írásjegyet is elsajátíthat, ez első nekifutásra már magas foknak tekinthető. Tajvanon azonban a mai napig a hagyományos, sokkal összetettebb írásjegyeket használják a hétköznapi életben is.

A felületes európai szemlélő úgy érzékeli, mint ha az emberek folyton ugyanazt mondogatnák, mindig ugyanazt ismételve. Ez azért van, mert szótagokat ejtenek, és a különböző szótagok különböző hangjelzésű kiejtésével tudja a hallgató, hogy éppen melyik szóra gondol a beszélő. Tehát ugyanaz a szótag többféleképpen ejtethető, ilyenkor az értelme is más-más lesz. Mindentől éneklősnek, dallamosnak tűnhet ez a nyelv.

Az írásjegyek általában két típusba tartoznak. Az egyik piktogramos, ami megmutatja, mit jelöl; a másiknak két része van: egy jelentésre utaló rész és egy kiejtésre utaló rész. Ez megkönnyíti magát a megtanulást, főleg, hogy bizonyos elemek visszatérnek egy-egy jelben.

Van egy ősbibb, hongkongi mandarin nyelv is. Erről mit lehet tudni?

Ez körülbelül ötvenezer karakterből áll, s az összes karakter írásának megtanulása kb. 40 évig tart. Ezzel szemben a görög, latin és cirill betűs írás, tehát a betűkkel hangokat jelölő írás megtanulása egy évbe telik az általános iskola első osztályában.

A 2015/16. tanévet Tajvan szigetén töltöttem. Hogyan jutottál ki, milyen élményeid voltak, hogy érezted magad?

Bármely nyelv tanulásakor mindenkinek eszébe jut, hogy elmenjen az adott nyelvterületre gyakorolni. A nyelv bonyolultsága miatt a kínai esetében különösen fontosnak tartottam,

hogy anyanyelvi környezetben is eltöltsek némi időt, emellett a kultúránkat is jobban megismerjem; s addig még Európán kívül sem jártam. Az egyik tanárom hívta fel a figyelmemet egy pályázatra, amelynek keretében végül kijutottam. Először csak egy rövid kitekintésnyi időre utaztam volna ki, három hónapra, de aztán jött a telefonhívás: szeretnék, hogy tovább maradjak. Így lett belőle egy egész tanév.

Tajvan mellett azért döntöttem, mert ott sokkal másabb az élet, mint a szárazföldi Kínában, ráadásul erőteljesen jelen van a katolikus egyház, ez pedig fontos szempont volt. Ezért úgy éreztem, Tajvanon jó helyem lenne.

Milyen az élet a szárazföldi Kínában és Tajvan szigetén?

Az átlagember élete a kétkezi munka köré fonódik. Emellett az oktatásra és a szellemi életre is egyre nagyobb hangsúly kerül. A tajvani kínaiak háza sokkal kisebbek, mint a mieink, ugyanakkor többen élnek benne. Mosogatógépe az átlagos családnak nincs, és főzéshez sincs annyi eszközük, mint nekünk, de nem feltétlenül azért, mert nem engedhetik meg maguknak, hanem mert dolgoznak. Nagyon becsülik a hazahozott és otthon hasznosított tudást, sok szülő törekszik rá, hogy Nyugatra, legfőképpen az Egyesült Államokba küldje a gyermekét tanulni. Az átlagember szívesen kerékpározik vagy buszozik.

Tajvan és Kína története mintegy hat évtizede vált ketté, a polgárháború (1927–1950) után. Előtte pár évtizedig Tajvan Japán része volt. Kína ugyan ma is a saját részének tekinti a szigetet, Tajvan azonban önállóságra törekszik. Ennek eredményeképpen Tajvanon jólét, magas életszínvonal, nyugodt életstílus jellemző, az emberek nyitottak, teljes a vallási és etnikai türelem, senkit nem üldöznek a vallási meggyőződése vagy származása miatt.

A népsűrűség óriási a szigeten. Területileg sokkal kisebb, mint Magyarország, a népesség pedig több mint 23 millió. Ennek ellenére sok a zöld terület, mert a sziget egy tengerből kiemelkedő hegyvidék, amit sűrűn borítanak erdők. A hegyvidéki körülmények miatt azonban sok élelmiszer importálására szorulnak, mert kevés lehetőség van gazdálkodásra, földművelésre. A nagy népesség miatt rengeteg áramot használnak, emiatt öt atomerőmű is van a szigeten.

Az ország éghajlata elég meleg, főleg nyáron, ilyenkor nagy a páratartalom is. Mivel tenger veszi körül, töretlenül hangsúlyt fektetnek a megújuló energiaforrások felhasználására, ami egyre inkább elodázhatatlan, leginkább amiatt, mert észak felől sokszor sűrű, átlátha-

tatlan szmogot fúj be a szél. A szelektív hulladékok gyűjtése ingyenes, az egyéb szemét elszállítása pedig drága.

A hited is fontos volt a választásban. Mi jellemző az ottani katolikus egyházra?

Ma 23 millióan élnek a szigeten, ennek 4,5%-a keresztény, melynek a fele katolikus. A katolikus egyház a missziók gyümölcse, melyek előbb a szárazföldi Kínát érték el, azután Tajvanra. Ma már ortodox templom is van Tajvanon. A keresztényeket mindenki szívélyesen fogadja, iskolákat és kórházakat tarthatnak fenn. Mindez annak köszönhető, hogy a tajvani kormányok nyitáspolitikája miatt nem fenyegette a vallások által fenntartott intézményeket semmilyen veszély, illetve az oktatás megreformálásakor nagy hangsúlyt fektettek a külföldi tudás importálására, mint például a nyelvtanulás, és így sok külföldi érkezett ide a 20. század derekán. Közülük többen egyházi szervezeteken keresztül jutottak a szigetre.

Kínában a vezetés a vallásokat keretek között tartja. Az ősi vallás a konfucianizmus, ami sokak szerint vallásnak nem nevezhető, inkább életfilozófiának, mert filozófiai és erkölcsi tanítások összessége. A katolikus egyháznak ma két arcúta van, miután az 1950-es években kettészakadt: létezik földalatti és föld feletti egyház, az előbbi a Vatikánnal való kapcsolata miatt üldözött, az utóbbi a Hazafias Katolikus Egyház, amely hűséget fogadott a pártnak, ezért a párt is megtűri a működésüket. A párt fő elve mind a mai napig az „oszd meg és urald”. A püspökök, papok és hívek esetében egyes helyeken nagyon jó a két egyház viszonya, más helyeken nagyon rossz. A Földalatti Katolikus Egyház tagjai börtönbe is kerülhetnek mindenféle koholt vádakkal.

Mi a helyzet az ortodox egyházzal?

Amikor a polgárháborúból az akkori kormány Tajvanra menekült, megindult egy migrációs hullám a szigetre. Ekkor északról is érkezett egy pár ezer főt számláló orosz kisebbség, ők építették az első ortodox templomot. Azóta Kelet-Európából többen is követték őket. Ők alkotják az ottani ortodox közösséget. Kínaiak ebben a közösségben csak elenyésző számban vannak Tajvanon.

Hol éltél Tajvanon?

Egy női kolostor lánykollégiumában laktam, ami az egyetemünktől nem volt messze. Az egyetlen katolikus egyetemet a szerviták tartják fenn Tajvanon. A kint töltött tanév alatt csak a nyelvet gyakoroltam, egyetemi kurzusokra nem jártam.

az egyik kezüket a szívük elé, a másikat maguk elé nyújtották. Tehát a testi mozdulataikkal, gesztusaikkal is kifejezik azt az áhitatot, ami a szívükből jön.

A templomaik nagyon különbözőek. Sokszor egyszerűbbek, mégis bármely templomba betérem, mindenütt volt egy ikon a felszentelés ünnepével. A kínaiakra jellemző a kalligráfia, a díszes írás, és szeretik az arany színt. Például az egyetemi kápolnában a szentély arany színnel volt borítva és szépen díszítve. A papok sokkal közvetlenebbek a szentmisén, ez része az életüknek és a mindennapjaiknak. Tehát teljesen normális, hogy a prédikáció közben tesz pár lépést a hívek felé, odamegy valakihez, megfogja a kezét, vagy akár szemléltető tárgyakat használ, hogy valamit megértessen a hívekkel. A hívek nem félnek kinyitni a szájukat: akár nagy hangerővel is, örömmel énekelnek.

Volt honvágyad?

Jól éreztem magamat, hamar megszoktam a környezetet, de azért néha volt. A családtagjaim nem tudtak meglátogatni, én pedig öt hónap után tudtam hazajönni egy rövid időre, februárban, amikor a kínai újév beköszönt. Ilyenkor mindenki utazik, az iskolákban is hosszabb szünet van, a televízióból is tisztában lehetünk vele, hogy ilyenkor egész Kína felbolydul, és komoly gondok is adódhatnak a közlekedésben.

Hogy látod az egyház jövőjét akár Kínában, akár Ázsiában?

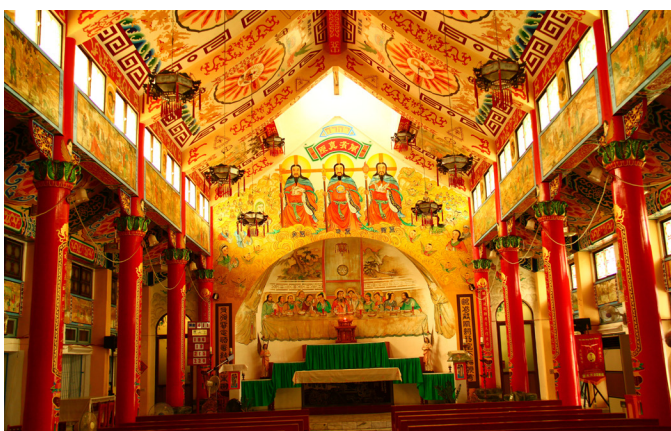
Kínában nehéz bármit is biztosan mondani a jövőre nézve. Ázsiában viszont nagy jövő előtt áll a kereszténység. Az ázsiaiak nagyon befogadóak. Értékválság inkább ránk, európaiakra jellemző, akik megtagadjuk vagy megtagadtuk a keresztény gyökereinket. Vietnamban, ahol szintén nagy a népsűrűség, gyorsan terjed a kereszténység: sok apáca és pap kerül ki onnan – ezt ma Európában is láthatjuk, hiszen hozzánk is jönnek. Tavaly a Fülöp-szigetek rendezte az Eucharisztikus Világkongresszust, amire tajvani barátaim is elmentek. A tajvani katolikusokkal együtt jártam misére, örömmel szervezték a hitéletüket: lelkigyakorlatok, jótékonykodás... Sok a fiatal, nagy jövő áll a kereszténység előtt.

Elfogadtak a helyiek?

A kint töltött tíz hónap alatt semmilyen atrocitást nem éreztem. Azonnal befogadtak, ahogyan az évszázadok folyamán a misszionáriusokat is, és egyébként is sokszínű a sziget, ahogy említettem. Teljes mértékben elfogadják egymást a származásukkal, és ebben a sokszínűségben megtalálják az egységet. A keresztények pedig még jobban összetartanak. Mindezt személyesen is megerősíthetem. Miután kiutaztam, a második vagy harmadik nap eltévedtem, mert hasonló kis utcák vannak. Észrevettem egy néni egy kismotorral, látta, hogy nem ismerem ki magamat. Odajött hozzám, és megkérdezte tőlem történetemről, hogy eltévedtem-e. Én meg válaszoltam neki kínaiul, hogy sajnos igen. Miután a kérdésére megmondtam, hogy a nővéreknél lakom, mondta, hogy igen, tudja; és felültetett a motorjára, és elvitt hozzájuk. Miután ez volt az egyik első élményem, sokkal bátrabban mertem velük beszélgetni, én is közvetlenebb lettem, és mindenki szeretettel viszonzta ezt a nyitottságomat.

Mi jellemző az ottani katolikusok hitére?

Az egyetemen mindennap volt római katolikus szentmise, ezek közül heti egyszer angol nyelvű. Az ottaniak szívesen szánnak egy órát a napi szentmisére, szeretnek templomba járni. Sokkal aktívabban részt vesznek a szentmisén, mint az európaiak: nem félnek a szertartás közben felemelni a kezüket, és sokkal többet énekelnek. A Miatyánk alatt felémelve fogták meg és kulcsolták össze egymás kezét, de sokszor tették

Iskolák, zarándokok, táborozók!

EMBLÉMÁZOTT PÓLÓT SZERETNÉTEK? ELKÉSZÍTJÜK NEKTEK!

A
Szent Damján
Tábor
ajánlásával

Póló egyedi igény alapján

Szent Damján Tábor

Keresztény Gólyatábor

Pólók • Reklámtárgyak • Emblémázás • Grafika • Webdesign

Vedd fel velünk a kapcsolatot most!

Email: keresztenydekor@gmail.com Tel.: 06 20 459-5402

Mária Rádió kulcstartói

Egerszalóki Ifjúsági Találkozó

Tollak

Karitás

Nyolc Boldogság Közösség

Szent Anna Plébánia

Keresztény családi vállalkozásként munkánk során is hitünk megélésére törekszünk. Katolikus rendezvényekre, szervezetek és közösségek számára készítünk reklámruházatot és rendezvénykellékeket. Hisszük, hogy munkánkkal evangelizálunk is!

www.keresztenydekor.hu